

НЕГАТИВНА АФЕКТИВНА СТАЊА КОД РОДИТЕЉА ДЕЦЕ СА ИНТЕЛЕКТУАЛНИМ ПОТЕШКОЋАМА

Тијана Милосављевић
Јелица Ракић

*Центар за смештај и дневни боравак деце и омладине ометене у развоју
ДБ Шекспирова*

УВОД

Ометеност детета је значајан стресор који ванредно мобилише породицу и често је прекретница у породичном животу. Постоји велики број истраживања фактора ризика за стресне, депресивне и анксиозне реакције, а озбиљни животни догађаји су се показали као високо веродостојни. Дијагноза која указује да дете има сметње у развоју представља озбиљан негативни животни догађај, као и подношење исцрпљујуће кризе због дететовог хендикепа током читавог живота.

Родитељи су најважнији партнери професионацима који раде са особама-децом са сметњама у развоју, те изузетно битни за процес рехабилитације и ресоцијализације. Уколико претпоставимо да одгој детета са интелектуалним потешкоћама доводи до континуираног излагања стресним ситуацијама које повлаче за собом негативна афективна стања попут хроничног дистреса, депресије и анксиозности, то повлачи за собом питање снага и капацитета родитеља.

План истраживања и опис активности

Основни проблем овог истраживања је испитивање повезаности бриге о деци са интелектуалним сметњама са јављањем негативних афективних стања попут депресије и анксиозности. Поред основног циља, формулисани су и следећи задаци истраживања : утврдити да ли постоје полне разлике у испољавању негативних афективних стања и утврдити да ли постоје разлике у односу на материјални статус испитаника у испољавању негативних афективних стања.

Основна хипотеза овог истраживања гласи: Очекује се да постоји повезаност односно интеракција бриге о детету са интелектуалним сметњама са јављањем негативних афективних стања код родитеља. Поред основне хипотезе формулисане су још две: очекује се да ће испитаници женског пола имати израженије симптоме негативних афективних стања; очекује се да ће испитаници нижег социо-економског статуса имати израженије симптоме негативних афективних стања.

У сврху спровођења овог истраживања биће примењена скала DASS-21 (Depression Anxiety Stress Scale). Предвиђено је да се истраживање спроведе на пригодном узорку сачињеном од сто испитаника.

Кључне речи: *родитељи деце са интелектуалним сметњама, негативна афективна стања*

